

ఇలాగే కొనసాగితే.. అడవులు లేకుండా పోతాయి

ಸ್ಯಾಂಥ್ರಿಕ್ : ಚೆಟ್ಲ ನರಿಕೆವೆತ್ತಪೈ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಡ್ ಗುರುವಾರಂ ತೀವ್ರ ಆಗ್ರಹಂ ವ್ಯಕ್ತಂ ಚೇಸಿಂದಿ. ಚೆಟ್ಲ ನರಿಕೆವೆತ್ತಪೈ ಇಲ್ಲಾಗೆ ಕೊನ್ಸಾಗಿತ್ತೇ. ಮನು ಅಡವುಲು ಲೇಂಂಂಡಾ ಪೋತಾಯನಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಂದಿ. ಪದೇಪದೇ ಮೆರುಪು ವರರಲು ಹಿಮಾಲಯಾಲ್ಟೀ ಅಕ್ರಮಂಗಾ ನರಿಕೆಯಬಳಿನ ಚೆಟ್ಲ ದುಂಗಲು ನಡುಲ್ಲೋ ಪ್ರವಹಿಸಂದಾನ್ನಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸು ಕೋರ್ಡ್ ತಿಂಬಿನ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಲು ಚೇಸಿಂದಿ. ಇಲ್ಲಿವಲ ವರದ ನೀಲಿಂಬಿ ಭಾರೀ ಸಂಘಳ್ಲೋ ಚೆಟ್ಲ ದುಂಗಲು ಕೊಟ್ಟುಕುವೆತ್ತಪುನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಲು ಸೊಫ್ಟ್‌ಮೀಡಿಯಾಲ್ಟ್ ವೈರಲ್‌ಗ್ ಮಾರಿನ ಸಂಗತಿ ತೆಲಿಸಿಂದೆ ಉತ್ತರಾಭಂದ್, ಹಿಮಾಲಯಪ್ರದೇಶ್, ಜಮ್ಮುಕಾಶ್ಮೀರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ಲೋ ಮೆರುಪು ವರದಲ ಗುರಿಂಬಿ ಕೋರ್ಡ್ ತೀವ್ರ ವಿಚಾರಂ ವ್ಯಕ್ತಂ ಚೇಸಿಂದಿ. ಪರ್ಯಾವರಣ ವರಂಗ ಸುಸ್ವಿತಪ್ಪನ ಹಿಮಾಲಯಾಲ್ಟೀ ಅಡವುಲನು ನರಿಕೆಯದಂತೆ ಪದೆ ಪದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿವರ್ತುಲು, ಮರಜಾಲಾಲು ಸಂಭಿಷ್ಟಸ್ಯಾನ್ಯಾಸಿನ ಪೇರ್ಪಾಡಿ. "ಇದಿ ವಾಲ್ ತೀವ್ರಪ್ರಮೇನ ಸಮಸ್ಯೆ ವರದನೀಲಿಂಬಿ ದುಂಗಲು ಕೊಟ್ಟುಕುವೆತ್ತಪುನ್ನು ಕನಿಷ್ಠಿಸ್ತೋಂದಿ. ಇದಿ ಇಲ್ಲಾಗೆ ಕೊನ್ಸಾಗಿತ್ತೇ ಮನು ಅಡವುಲು ಕನಿಷ್ಠಿಂಬವು. ಪಂಜಾಬ್‌ಲೋ ಮುತ್ತಂ ಗ್ರಾಮಾಲಯ ಮುನಿನಿಬೋಯಾಯ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅವಸರಮೇ ಕಾಸಿ ಪರ್ಯಾವರಣಂ, ಪ್ರಾಣಾಲನು ಮಣಂಗ ಪೆಟ್ಟದಂ ಸರಿಕಾದು" ಭಾರತ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಯಾಂಥ್ರಿಕ್ ಮೂಲ ವಿ.ಆರ್.ಗಪಾಯ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರು. ಈ ಅಂಶಂಲೈ ಜೋಕ್ರಂ ಹೆಸುಕೋವಾಲಿನಿ ಸಾಲಿಸಿಟ್ರೀಲ್ ಜನರಲ್ ತಪ್ಪಾರ್ಟ ಮೆಪೂತಾಸು ಆದೆಶಿಂಬಿಂದಿ. ಅಲಾಗೆ ಭಾರತ ಜಾತೀಯ ರಪಾದಾರಿ ಅಧಾರಿಸ್ಟೆ (ಎನ್‌ಪಾರ್ಟ್‌ಹೆಚ್) ನೋಟೀಸುಲು ಜಾರಿ ಚೇಸಿಂದಿ. ವರದಲ ಸಮಯಂಲೋ ಚಂಡೀಗಢ್, ಮಾನಾಲಿ ಮರ್ಯಾ ಉನ್ನ 14 ಸಾರಂಗಾಲ ಮರಳು ಉಮ್ಮೆಲುಗಾ ಮಾರುಸುನ್ನಾಯನಿ ಪಿಲಿಷ್‌ನರ್ ಅನಾಮಿಕ ರಾಜ್ಯ ತರಪುನ ಸ್ಯಾಂಥ್ರಾದಿ ಆಕಾಷ್ ಪರಿಷ್ಪತ್ತ ಪೇರ್ಪಾನ್ನರು ಇಲ್ಲಿವಲ ವರದಲ ಸಮಯಂಲೋ ಸಾರಂಗಂ ಲೋಪಲ 300ಮಂಡಿ ಚಿಕ್ಕತಪ್ಪಿನ್ ಯೂರ್‌ನಿ ಅನಾನ್ಯಾರು.

టాలఫ్స్‌లపై సుప్రీంకోర్టుకు ట్రంప్ యంత్రాంగం

వాషింగ్టన్ : టారిఫ్లుపై బ్రంప్ యంత్రాంగం బుధవారం సుట్రీంకోర్టుకు వెళ్లింది. సమాఖ్య చట్టప్రకారం అధ్యక్షుడికి విప్పిత దిగువుతి సుంకలు విధించే అధికారం ఉండిని పేరొన్నారు. ఈ పిటిషన్స్‌పై రప్పగా తీర్పు ఇవ్వాలని సుట్రీంకోర్టును కోరారు. బ్రంప్ యంత్రాంగం సుట్రీంకోర్టులో వేసిన అప్పీల్స్‌లో ఇది తాజాగా. ట్ర్యావ్ వాణిజ్య విధానంలో ముఖ్యమైన అంతాన్ని జడ్డీల మందు ఉంచునంది. బ్రంప్ విధించిన టారిఫ్లో అధికభాగం అత్యవసర అధికారాల చట్టాన్ని ఉల్లంఘించి విధించినవని ఘడరల్ కోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన సంగతి తెలిసిందే. అయితే బ్రంప్ సుట్రీంకోర్టుకు అప్పీల్ చేసేందుకు వీలుగా ఈ తీర్పు అమలును అక్కోల్సు 14 వరకు కోర్టు నిలిపివేసింది. అప్పులేవరకు ప్రస్తుతం ఉన్న టారిఫ్లు యథివిధిగా అమలులో ఉంటాయిసి తెలిపింది. ఈ తీర్పుపై బుధవారం రాత్రి బ్రంప్ యంత్రాంగం డిచిటర్లుగా దాఖలు చేసిన పిటిషన్స్‌పై త్వరగా జోక్యం చేసేకోవాలని ప్రైకోర్టును కోరడంతో పాటు మీదియాకు అందించింది. సంబంధ ప్రారంభంలో కేసుపై వాదసులు చేపట్టాలని సొలిసిటర్ జనరల్ డి.ఆఎస్‌సార్ కోర్టును కోరారు. ” ఈ తీర్పుతో గత ఐదు నెలలుగా అధ్యక్షుడు బ్రంప్ టారిఫ్లు ద్వారా కొనసాగున్న విదేశీ చర్చలు తై అనిచ్చితి నెలకొంటుంది. అప్పులేకి చర్చలుగా ఫలవంతమై కుదిని ఒప్పుండులు, కొనసాగుతున్న చర్చలు రెండింటినీ ప్రమాదంలో పడేస్తుంది” అని ఆయను పేరొన్నారు. ఈ చట్టవిధ్యమైన టారిఫ్లుతో విను వ్యాపారాలకు కూడా ప్రమాదం అధికంగా ఉండిని లిభ్టీ జిఫ్స్‌ని సెంటర్ సీనియర్ న్యాయువాది, వ్యాఖ్యానం దాఖలు చేసిన జెప్పీ ప్స్టో పేరొన్నారు. ఈ టారిఫ్లు వ్యాపారాలకు తీవ్రమైన హాచి కలిగిస్తున్నాయని, వాటి మనగడను ప్రమాదంలో పడేస్తున్నాయని అన్నారు. తమ క్లయింటల్ కోసం ఈ కేసుకు సత్పుపరిప్పారం లభిస్తుందని తాము ఆశిస్తున్నామని అన్నారు. ”

వరుసగా ఏడవన్నాల అగ్రస్తాన్యంలీ ఐపట్ మద్రాస్

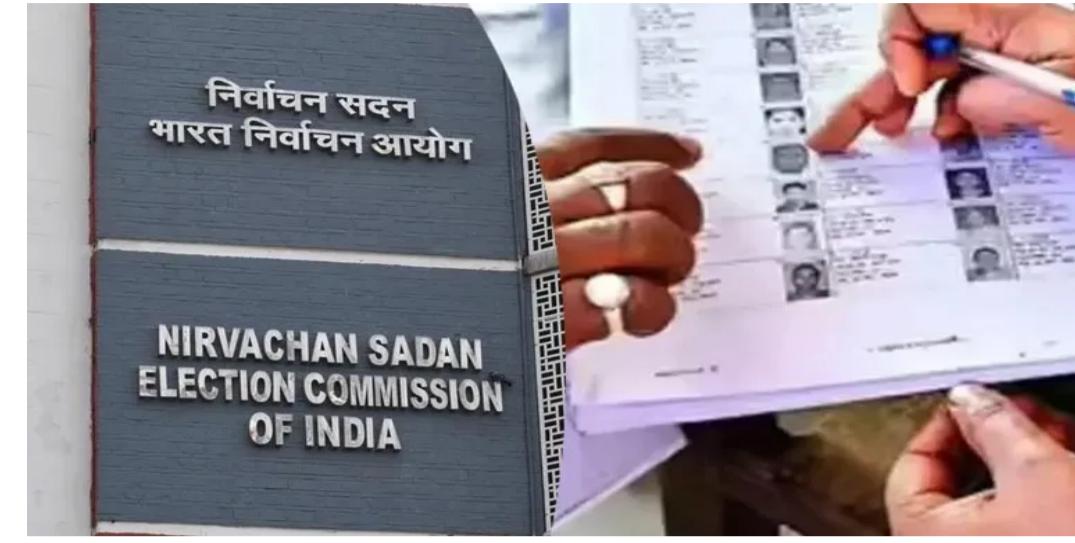

న్యూఫీల్ : దేవాప్రటంగా అన్ని విభాగాల్లో అత్యుత్తम విద్యాసంస్కార ఇండియన్ ఇన్సైట్యూట్ ఆఫ్ కొల్చులజీ - ముద్రాస్ (బట్టి ముద్రాస్) మరోసారి తన స్థానాన్ని పదిలపరుచుకుంది. వరుసగా ఏడోసారి అగ్రస్టాసంలో నిలవడం విశేషం. ఇందియన్ ఇన్సైట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ (బట్టిఎస్సీ) బెంగళూరు, బట్టి మంఱిలు ఈ కేటిగ్రాలో వరుసగా రెండు, మూడోస్స్సాంగ్లో నిలిచాయి. గతేడాది ఇపీ వరుసగా రెండు మాడు స్థానాల్లో నిలవడం గమనార్థం. నేపస్టర్ ఇన్సైట్యూషన్సర్ ర్యాంకింగ్ ఫ్రైమ్ వర్క్ (ఎన్సిఆర్ఎఫ్) - 2025 రూపొందించిన పదవ ఎడిషన్సు కేంద్ర విద్యార్థుల మంత్రి గురువారం విపదుల చేరారు ఎన్సిఆర్ఎఫ్ పదవ ఎడిషన్సులో 17 విభాగాలకు అవార్డులు ప్రకటించబడాయని కేంద్ర విద్యామంత్రి ధృవ్యాపక ప్రధాన పేర్కొన్నారు. మరిన్ని సంస్థలు ఈ జాబితాల్లో చేరాయని అన్నారు. ఇది మన ఉన్నత విద్యార్థంగా సాధించిన స్థిరమైన వృద్ధిని చూపుతోందని అన్నారు. బెంగళూరులోని నేపస్టర్ లా స్కూల్ ఆఫ్ ఇండియా దేశంలోనే అత్యుత్తమ లా కాలేజీగా, ధీస్టీలోని ఎయిమ్సు ఉత్తమ ప్రైట్, దంత కళాశాలగా ర్యాంక్ సాధించాయి ధీస్టీలోని ఇందియన్ అగ్రికల్చర్ రీసర్చ్ ఇన్సైట్యూట్ వ్యపసాయానికి ఉత్తమ విద్యాసంస్కార ఎంపికెంది అలగే పరిశోధనలో బెంగళూరులోని ఇందియన్ ఇన్సైట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ ఉత్తమంగా నిలిచింది. ఇన్సైట్యూట్ ర్యాంకింగ్ విభాగంలో బట్టి -ముద్రాస్ మొదటి స్థానంలో నిలవడమే కాక ఉత్తమ ఇంజనీరింగ్ సంస్కరణ ప్రాచీన కూడా పొందింది. రెండో స్థానంలో బట్టి -ధీస్టీ నిలిచింది. ఉత్తమ రాష్ట్ర ప్రతిత్రిమి యూనివర్సిటీగా కోల్కతాలోని జాదవపూర్ యూనివర్సిటీ, చెన్నైలోని అన్నా యూనివర్సిటీలు నిలిచాయి ఉత్తమ ఓపెన్ యూనివర్సిటీగా ఇందియాగాంధీ నేపస్టర్ ఓపెన్ యూనివర్సిటీ-ధీస్టీ, స్కూల్లో ఉత్తమ యూనివర్సిటీగా సింబియాసిన్ స్కూల్ అండ్ ప్రాఫెసన్ల యూనివర్సిటీ నిలిచింది. ఉత్తమ యూనివర్సిటీగా బట్టి మంఱిలు అత్యుత్తమ ర్యాంక్ పొందగా, జవహర్లల్ సెప్యూ యూనివర్సిటీ (జెఎస్ఎయు) న్యూఫీల్డ్ మరియు మంఱిల్ అకాడమి ఆఫ్ హాయ్స్ ఎడ్యుకేషన్ వరుసగా రెండు, మాడు స్థానాల్లో నిలిచాయి మేనేజ్మెంట్ విభాగంలో ఉత్తమ ఇందియన్ ఇన్సైట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్ (బట్టిఎం) అగ్రస్టాబర్డ్ అత్యుత్తమ ర్యాంకును సాధించగా, బట్టిఎం బెంగళూరు, బట్టిఎం కోజెక్స్డలు తరువాతి స్థానాల్లో నిలిచాయి ధీర్ఘమై విభాగంలో ఉత్తమ సంస్కార జామియా హామ్డార్, న్యూఫీల్డ్ మొదటి ర్యాంకలో నిలవగా, బిర్చా ఇన్సైట్యూట్ ఆఫ్ ప్రోట్స్ట్రీట్ అండ్ సైన్స్ - పిలానీ, చంగెడ్గిల్లోని పంజాబ్ యూనివర్సిటీ రెండు, మాడు స్థానాల్లో నిలిచాయి. ఉత్తమ కళాశాల విభాగంలో మొదటి మాడు స్థానాలను వరుసగా ధీస్టీ హందులు కళాశాల, మిరండా హాస్ మరియు హస్ప్రాట్ కాలేజీలు గెలుచుకున్నాయి. ఆర్టిష్ట్రీక్సర్ మరియు ప్లానిగెంల్ బట్టి రూట్స్ అగ్రస్టాసంలో నిలిచింది. నేపస్టర్ ఇన్సైట్యూట్ ఆఫ్ పెక్కాలజీ, కోజెక్స్డ మరియు బట్టి ఖర్కిపూర్లు రెండు, మాడు స్థానాల్లో నిలిచాయి. కొత్త విభాగం స్థిరమైన ఆభివృద్ధి లక్ష్మిలోనూ బట్టి ముద్రాస్ మొదటి స్థానంలో నిలవడం గమనార్థం.

Editor,Printer,Publisher,Owner By:Kotlapalli Fouziya,Printed At by M/s Fouziya Publication,Door No:26-4-1273/3,Melapuram,Hindupur,Sri Sathya Sai district, Andrapradesh - 515201 bharathreporter@gmail.com Cell: 9059679786 RNI No APTEL / 2023/88573

515201, bharathreporter@gmail.com, Cell: 9059679786 RNI No. APTEL/ 2023/88573.

ఎచువుతీస్తున్న ‘ఏక్షాంశన’!

ಅನುಕುಸ್ವಾದಕ್ಕಾಗೆ ಅಯಂದಿ ಮರ್ಹೆ. ಬಿಂದುಲೋ ಅಭರಿ
ನಿಮಿಪಂಲ್ ಅಡರಾಬಾದರಾಗಾ ಎನಿಕುಲ ಸಂಘಂ (ತನ್ನ) ತಲಪೆಟ್ಟಿನ
ಓಟರ್ ಜಾಬಿತಾ ಸವರಳ ಪ್ರತಿಯ ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಇಂಥಿಸಿವ್ ರಿವಿಜನ್ (ನರ್)
ಆಸಲೇ ಅಂತಂತಮಾತ್ರಂಗಾ ಕನ್ನ ಆ ಸಂಸ್ಥ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮರಿಂತ ದೆಖ್
ತೀಸಿಂದಿ. ಓಟರ್‌ಲೋ ದೊಗಲುನ್ನಾರ್ನು ನಿರ್ಜಯಾನಿಕ್‌ಬ್ರಿ. ವಾರಂದರಿನೀ
ವಿರಿವೆಯೆರೂಲನು ಕೆವಲಂ ದೀನಂತಹಿಕ್ ಕಾರಣಂ. ಹೋಸ್ ಅಂದುಕು
ಪ್ರಾತಿಪದಿಕೆಮಿಟ್‌ ಎವರಿಕೆ ತೆಲಿಯಿದು. ಏದಿನಿಮಿದಿ ನೆಲಲ ಕಿರುತ್ತಂತ್ರಂ ಎನ್ನೇ
ವ್ಯಯಪ್ರಯಾಸನಲಕ್ಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ರೂಪಾಂದಿಂಬಿನ ಜಾಬಿತಾಲೋ
ಅವಕತವಕಲನ್ನಾಯನಿ ಅಂಗಿರಂಚಬುಂಬೆ ತನ ವಸಿತೀರು ಸರಿಗ್ರಾ
ಶೇದನಿ ಒಪ್ಪು ಕೆವಲಮೇನಿನಿ ಆ ಸಂಸ್ಥಕು ತೋರೆದ್ದು. 2.74 ಕೋಟ್ಟ ಮಂದಿ
ಓಟರ್‌ಲೋ 99.5 ಶಾತಂ ಮಂದಿ ತಮ್ಮ ಅರ್ಥತ್ತಲಕು ಸಂಬಂಧಿಸಿನ
ಪತ್ರಾಲು ಸಮರ್ಪಿಂಬಾರನಿ ಈಸ್ ಸರ್ವೇಸ್‌ನ್ನಾರ್ತ ನ್ಯಾಯಪ್ರಸಾದಾನಿಕಿ ಚೆಪ್ಪಾ
ಮುಸಾಯಿದಾ ಜಾಬಿತಾ ಅವಕತವಕಲು ಒಕ್ಕೇನೇ ಬಿರುಪವಡಿ ದ್ವಿಧಾಂತಿ
ಕಲಿಗಿ ಸ್ತುನ್ನಾಯಿ. ಅರ್ಪಲೈನ ಓಟರ್‌ಲು ಈಸ್ ಆದಿಗಿನ 11 ಪತ್ರಾಲ್‌ ಏದೌ
ಒಕ್ಕಟ್ಟಿನಾ ದಾಖಲು ಚೇಯಬಾನಿಕಿ ತಿಪ್ಪಲು ಪದುತ್ತಂಬೆ ಅನ್ಯಾಲೈನ್‌ವಾರು,
ಅನುಮಾನಸ್ವರ್ದ ವರ್ತಕುಲು ದರ್ಜಾ ಜಾಬಿತಾಲೋ ಚೇಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಂಧುಕುಸಾರ್ಯಾ.
ಕೆವಲಂ 39 ಅಸೆಲ್ಲೀ ನಿಯೋಜಕವರ್ಗಾಲ್‌ ಮೀಡಿಯಾ ಸಂಸ್ಥ 'ರಿಪೋರ್ಟರ್ಸ್
ಕಲೆಕ್ಟಿವ್' ನಿಖಿತಂಗಾ ಪರಿಶೀಲಿಸ್ತೇ ಅನೆಕ ಅವಕತವಕಲು ಬಿರುಪದ್ಧಾಯಿ.
ಒಕ್ಕ ವೇರು,ತಂಡ್ರಿ/ಭರ್ತ ಹೇರ್ಲು ಉಂಡಿ ಕರೀಸಂ ರೆಂಡು ನಿಯೋಜಕವರ್ಗಾಲ್‌
ಓಟರ್ ಜಾಬಿತಾಕೆತ್ತಿನು 1,87,643 ಕೇಸುಬ್ಲಿ ಆ ಸಂಸ್ಥ ಬಿರುಪವೆಂದಿಂದಿ.
ಕೊಂಡುತ್ತೇ ಒಕ ನಿಯೋಜಕವರ್ಗಂಳೋನೇ ನದುರು ಬೆಬುರು ಶೇಕುಂಡಾ ಅ ಪನಿ
ಚೇರಾರು. ಮರಿಕೊಂಡು ವಿರುನಾಮಾಲು ಮಾರ್ಪೆ ಶ್ರಮ ಕೂಡಾ ತಿಂಸುಕೋಲೇದು.
ಸ್ವಾರ್ಥಮೈನ ಜಾಬಿತಾ' ರೂಪಕಲ್ಯಾನೇ ಧೈಯಮಂಬುನ್ನ ಈಸ್ ಈ ದೊಂಗ
ಓಟರ್ ವಿಜ್ಞಂಭಂತು ಏಂ ಸಂಜಾಯಾವೀ ಇಸ್ತುಂದಿ? ಕರೀಸಂ ಅಳಾಂತಿ
ವಿವರಿತಾಲಕು ಕಾರಣಮೈನಂಪಾರಿಪೈ ಸರ್ಪು ತಿಂಸುಕುಂಟಾಮನಿ ಚೆಪ್ಪಂತು ಲೇದು.
ಪ್ರೈಂ ಬಿಂದು ಪ್ರಧಾನ ಎನಿಕುಲ ಅಧಿಕಾರಿ(ಸೀಟ್‌ಟು) 'ರಿಪೋರ್ಟರ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಟಿವ್'
ವೆಲ್ಲಡಿಂಬಿನ ಅಂಶಾಲನು ಖಂಡಿಂಚಾರು. ಈ ಕ್ರಮಂಗಳ್ ವಾರು ಎಕ್ಸಾಂಪ್ಲಿಗ್
ಪೊರಬದ್ದಾರ್ ಚೆಪ್ಪೇಂದುಕು ಕೂಡಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆಲೇದು. ತನಕುನ್ನ ಪರಿಮಿತ
ವಸರಲತ್ತೆ ಕೆವಲಂ 39 ಚೇಟ್ಟ ಮುಸಾಯಿದಾಲ್ ಒಕ ಸಂಸ್ಥ ಇನ್ನಿ
ಲೋಪಾಲ್ಯಿ ಪಸಿಗಟ್ಟಿಗಿತ್ತೆ, ಓಟರ್ ಅಂದಜೆಸಿನ ಅಫ್ರಾ ಪ್ರಾಲಾನು
ಕ್ರಾಂತಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಂಬಿ ನಿಗ್ದದೆಲ್ಲೆ ಪನಿಲೋ ತಲಮುಸಕಲೈವನ್ನ
ವೇಲಾದಿಮಂದಿ ವೆನ್ನಿಕಲ ಸಿಂಬಿಂದಿ ಏಂ ಪನಿಸುವುಂಟು?

జాబితాలకేళ్లూ సాయపడాలి. ఈ మొత్తం వ్యవహరంలో ఎవరిది ప్రచేయ అవుతుందన్న ప్రత్య ఆర్థిర్పాతం. ఎన్నికల నిర్వహణక్రతువులో తలమునకలై ఉండాల్సిన ఈసీ జాబితారీతనాన్ని ప్రదర్శించాలి. నిలిఫీస్టున్నదెవరన్న విచికిత్సకు పోకుండా నిజాన్ని నిగ్నతేచ్చి తేల్చాలి. ఎందుకంటే రాగల కాలంలో దేవవ్యాప్తంగా అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ సర్ అమలు ప్రారంభ మధుతుందని ఆ సంస్థ చెబుతోంది. ప్రతివోటూ ఇదే మాదిరి తప్పులు తడకలతో ఆ ప్రక్రియను సాగినే ఈసీ దేశ ప్రజల దృష్టిలో మాత్రమే కాదు... ప్రపంచ దేశాల ముందు కూడా పలనచువుతుంది. ఓట్లు జాబితాలో చేరటానికి విధించిన గడువును పొడిగించుకుంటూ పోతే మొత్తం ప్రక్రియ గందరోళంగా తయారై, తుది జాబితా ఖరారు నమస్కారుకుపుతుందటున్న ఈసీ వాడనల్లో నిజం లేకపోలేదు. కానీ అందుకు బాధ్యత వ్యాంపాల్సింది తాను కాదా? అనులు ఎవరూ కోరకుండానే చివరి నిమిషంలో ఈ పెనుభారాన్ని నెత్తిన వేసుకున్నదెవరు? ఈసీ అత్యపరిశీలన చేసుకోవాలి.

ప్రజాన్యావ్యమ్య పునరుద్ధరణీద్వమం

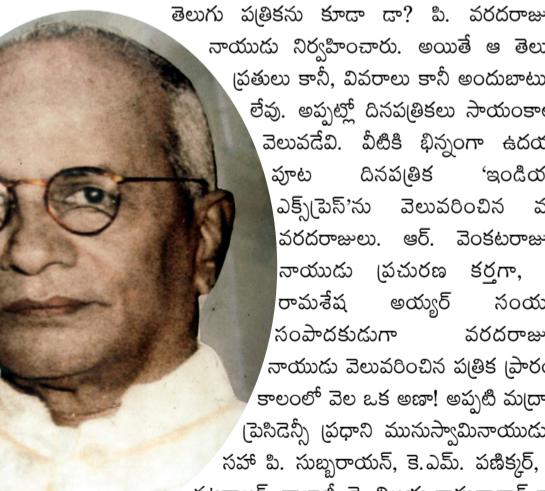
జాతీయ స్వాతంత్ర్య పోరాటకాలంలోనూ, ఆ తరువాత ఎవ్వున్నిలోనూ, ఆ మాటకొన్నే దేశానికి ముఖ్యవచ్చిన ప్రతి సందర్భాలోనూ కీలకవ్యాస ప్రజల ఉద్యమాలకు వేదికన ప్రాంతం బీహార్! దేశానికి క్రష్ణాలంలో ఐర్యంగా అండూ నిలబడుంతో పాటు పలుమార్గులు దేశానికి అవసరమైన రాజకీయ శైతన్యాన్ని బీహార్ ప్రజలు ప్రదర్శించారు. ఆ బీహార్లోనే ప్రస్తుతం ప్రజాసామ్య పునరుద్ధరణోద్యమం సాగుతోంది. ఇందియా భూక్ ఆధ్యార్యాలో జిరిగిన 'ఇటర్ అధికార్ యూత్త్త' ప్రజల నుండి లభించిన విశేషమైన మద్దత్త దీనికి నిదర్శనం. 25 జీలూల్లో 1300 కిలోమీటర్ల మేర సాగిన ఈ యూత్తలో ఇందియా భూక్ పార్టీలు, బీహార్లో కున్న అనేక ఇతర పార్టీలు, ప్రజల సంఘాలు మర్దులు తెలుపడంతో పాటు, అన్ని విధాలా సహకరం చాయి. పిల్లలు నుంచి వుద్ధుల పరకు ప్రజలు ఈ యూత్తలో పెద్ద సంఘాలో పాల్గొన్నారు. బీహార్ రాజధాని పాట్లూలో జిరిగిన ముగింపునథలో రెండు లక్షలకుపైగా ప్రజలు పాల్గొన్నరని అంచనా! అనేక చారిత్రాత్మక సంఘటనలకు వేదికున గాంధి మైదానలో ఈ సభ జిరిగింది. సభకు హోల్డ్రెన వారు తమ ఓటు హక్కును హరిస్తున్న మౌడి ప్రభుత్వంపై ఆగ్రహంతో చేసిన నినాదాలు బీహార్ అంతా మారమోగాయి. 'ఓటు హక్కు మ స్వాతం. దాన్ని దోషుచేయాడికి ఎట్టి పరిష్కారుల్లోనూ అనుమతించం' అను గృహీతార్పికను ఈ సభ ద్వారా సాధారణ ప్రజాసాంక కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చేసింది. ఇప్పటి పరకు బీపీ-జెడీయా ప్రభుత్వంపై నెలకొన్న వ్యక్తిరేకతను చూసే చూడనట్టు ఊరుకున్న కొన్ని మిదియా సంస్థలు కూడా 'ఇటర్ అధికార్ యూత్త' మగింపు తర్వాత తమ మైఫరిని మార్కులో వాల్పి వచ్చింది. ముఖ్యంగా మగింపు సభ తరువాత కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ధోరణలు ఇదే మాదిరి కొనసాగితే వాలీ పునాదులు కదలాయిన్న సంకేతాలు మిదియా విశేషాల్లో వెలువడు తుండటం గమసార్పం. నిజానికి, బీహార్లో అధికార భాగస్వామిగా కొనసాగించినికి బీపీ ఎన్నో టక్కులుమార విద్యులను ప్రదర్శించింది. అనైతిక మార్గాలను అనుసరించింది. తీవ్ర హాందుత్త విధానాలతో ప్రజలను నిట్టినిలుపూర్ణ చీల్చానికి ప్రయత్నించింది. పచ్చాం ఉగ్రాడిని కూడా ఎన్నికల రాజకీయాలకు ప్రధాని మోదీ వాడుకున్న తీరు ప్రస్తుతం బీహార్లో చర్చానీయాంశమంది. ఇంత చేసినా అధికారంలో ఎక్కువ కాలం కొనసాగలేమన్న భావనతోనే ఓట్ల కుంభకోణానికి బీపీ తరుణిసిందన్న

కదలాలన్న ప్రతిపక్ష విజ్ఞప్తికి ప్రజల సుండి సాముకూల స్వందన
 లభిస్తేది. ‘ఓటర్ అధికార్ యాత్ర’ మగింపు సభ జరిగిన తీర్చి దీనికి
 నిదర్శనం. లోకసభలో ప్రతిపక్ష నాయకుడు రాపూలగాంధి, బీహార్ కౌన్సిల్ ప్రతిపక్ష నాయకుడు తేజస్వి యాదవ్ ల ఆధ్వర్యంలో సిగిన
 యాత్రకు వామపక్షాలు గట్టిమదదతు ప్రకటించాయి. ఆ పార్టీల రాప్తు
 నాయకులు, కార్బుకర్తలు ఈ యాత్రలో భాగస్వాములయ్యారు.
 మగింపు సభకు సీఎస్(ఎ) ప్రధాన కార్బురర్ ఎం.వి. బీబి
 పోజరయ్యారు. స్వతంత్ర భారత దేశంలో ఎన్నికల సంఘం యొక్క
 విశ్వసనీయత ఇంతగా గతంలో ఎప్పుడూ ప్రశ్నార్థకం కాలేదు. బీఫేచీ
 ఆదేశాలను అమలు చేసే ఆయుధంగా ఎన్నికల సంఘం
 మారిపోవడాన్ని దేశ ప్రజాసీకం ఎన్నిటికి అంగీకరించరు.
 ఓటుదోషించి వ్యతిశేకంగా దేశవ్యాప్తంగా జరగబోయే అందోళనలకు
 బీహార్లో జరిగిన యాత్ర కేవలం అరంభం మాత్రమే!

పాత్రికేయ పోరాట వీరుడు వరదరాజులు నాయకు

ఆది 1932 సెప్టెంబర్ 5. ఆ రోజు మరాసు నుండి 12 పేటీల్తో దమ్మీ శైల్లో ఒక కొత్త అంగ్ దినపత్రిక లెవిషండి. విలక్షణమైన దృష్టితో ఆకర్షించి, సమగ్రమైన దినపత్రిక ఆది. ఈ దినపత్రికలో 3, 4 పేటీలు జాతీయ దృష్టితో అందించబడిన ప్రాంతీయ వార్తలు ఆక్రమించాయి. ఐదవ పేటీ ఆర్టిక, వాటిజ్య విషయాల వార్తలకూ, ఏదు, ఎనిమిది పేటీలు దేశ, విదేశ వార్తలకూ కేటాయించబడ్డాయి. పదవ పేటీ క్రీడా వార్తలకూ, 1, 2, 11 పేటీలు ప్రకటనలకు నిర్దిశించబడ్డాయి. ఆరవ పేటీ నంపాడకీయం, సంపాదకీయ వ్యాఖ్య గ్రహిలకు ప్రత్యేకం ఆ పత్రిక ఇదియన్ ఎక్కువోన్. పత్రిక పేటీలో ఉండే ఎగురుతున్న పతాకం, కరవాలాలు స్వాతంత్య కాంపక్ష, పోరాట శీలానికి ప్రతికలు. ఆ పత్రికను ప్రారంభించిన ఘనసు డా? పి. వరదరాజులు నాయుడు! అప్పికి ఆయనకు ప్రపంచ మిత్రుడు; 'తమిళాను' అనే తమిళ దిన పత్రికలూ, 'అంద్రప్రజ' అనే తెలుగు పత్రికను నిర్వహించిన అనుభవం ఉంది. రెండు నెలలకు మించి ఈ ఇంగ్లీషు దినపత్రిక తోససాగించలకేపోయినా ఈ పత్రిక దక్కిపడి ఇంగ్లీషు జర్బులిజసికి వేసిన దారాలు మహా గోప్పవి. తెలుగు ప్రాంతాలల్లో చరిత్ర స్పృష్టించిన మహానుభావులను మరిపిపోతున్న వేళ సేలం, కోయంబత్తూరు ప్రాంతాల్లో సుంచి వచ్చిన కులాలకు అతీతంగా, సమాజ శ్రేయున్న లక్ష్మింగా పనిచేసిన తెలుగు ప్యాక్షినీ వచ్చర స్వరించుకుంటారు? తమకు తెలియదని తెలుగువారూ, తమ భాషాపాదు కాదని తమిళులూ- ఇలాండి విశిష్టమైన వ్యక్తిని మరిచిపోయే అవకాశం చాలా ఉంది. మహాత్మాగాంధీ, వీరసాపర్ట్, రాజాజీ, కట్టమంచి రామిలిగార్డీ, అంబీదర్, శ్వామీపసార్ ముఖ్యీ, రామస్వామి నాయకర్ వంటి హోమాపీమిలతో మిత్రత్వం, అవసరమైనదోషి బిథీదాలు గల మేధావి డా? పి. వరదరాజులు నాయుడు. 1887 జూన్ 4వ తేదీన సేలం దగ్గర ఉండే రాశిపురంలో పెరుమాళ్లాయుడు, కుప్పుపు దంపతులకు వరదరాజులు నాయుడు జిన్నించాడు. కృష్ణపేపరాయలు ఆదేశంతో తండ్రి పీద మధురకు దండెత్తి విజయం సాధించిన విశ్వాధ నాయకుడి సైన్యంలో పనిచేసిన వారు పీరి పూర్వుకులు, బలిజ నాయుళ్ళ తెగకు చెందిన పీరు తొలుత తంజావూరులోనూ, పిమ్మట తిరుమలాయకుని కాలం లో సేలం ప్రాంతంలో స్థిరపడ్డారు. విదేశ్ముల వయసులో తల్లిదండ్రులను కోల్పోయిన వరదరాజులును మేన్తు, నాస్పుమ్ములు పెంచారు. కోయంబత్తూరు లండన్ మిసన్ ప్రైస్సులులో మొదలైన పీరి చదువు చురుకుగా సాగి, బెంగాల్ విభజన సంఘటనతో ఆగిపోయింది. స్వదేశీ ఉద్యమం వైపు ఆకర్షితులై.

విదేశీపున్న బహివర్షణ ఉద్యమంలో చురుకుగా పాల్గొన్న
అతివాదులవైపు ఆకద్దితులై 1908లో పాండిచేరిలో
సుబ్బాయ్య భారతి మందు స్వరాజ్య పోరాటం చేశారు.
ఇలా మొదలైన ప్రజాఛితం సుమారు అరవంతాళం
సాగింది. వీరు పాల్గొన్నకుండా ఏ ప్రధాన ఉద్యమం
మద్రాసు ప్రోఫెసర్ ప్రాంతంలో జరగలేదని అనుడం
అతిశయ్యాక్రిటిక్ కాదు. 1906- 07 ప్రాంతంలో
కోయంబత్తారు దగ్గర ఉండే ఉదుమలపేటలో
వరదరాజులు మద్రాసు ప్రోగ్రసివ్ అసోసియేషన్
ప్రారంభించి ఆకడ్ ఒక పరస మందిరాన్ని,
గ్రంథాలయాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. 1908లో
మద్రాసులోని బార్య మెడికల్ స్కూలులో భారతీయ
వైద్యం గురించి అభ్యాసినచి, పిమ్ముట కలకత్తాలోని
దేశియ వైద్య సంస్థలో స్టోనిక వైద్య విధానాల గురించి
ప్రెప్పుణ్ణం గడించాడు. తర్వాత తిరిగి వచ్చి కోయంబత్తారు
జిల్లా తిరుప్పురులో ప్రైమాన్ని ప్రారంభించారు. ఆయన వైద్య
ఎంత బాగా సాగేదంటే అప్పల్సోనే నెలకు రెండు వేల రూపా
సులవుగా సంపాదించేవారట. పిల్లల నుంచి వృద్ధుల డాక్టా
రుగ్రతలను నయం చేసే 'మిస్టర రసం' బహుళ ప్రసిద్ధి చెం
ఇది వారి కృష్ణ వేదాలు, భారత రామాయణాలు బాగా అధ్యా
చేసిన వరదరాజులు మంచి వక్త. చక్కని పత్రికా రచయిత.
ప్రసంగిసే వదిలేకు మించి జనం వచ్చేవారట. 19
రుషిషమ్మతో వీరి వివాహం జరిగింది. మహిళల కోసం ఉద్ఘాటి
భర్త జైలుక్కలినపుడు ఉద్యమాన్ని నడిపారు ఈ మహిళల
ప్రాహృతి, బ్రాహ్మణీతర విప్పక్క వ్యతిరేకంగా వసిచేసి న
సాధించిన వరదరాజులు 1935 ఆంబోలు 22న అంబో
విభేదిస్తా, తన వాదనను విపరించి ఆయనను సమ్మితిం
సంఘుటన విశేషమైనది. తెలుగు మాతృభాష అయినా త
ఇంగ్లీషు భాషలో వరదరాజులకి గల పట్టు గొప్పది.
ఇంగ్లీషు జర్మనీజం రంగాలలో స్నేచేశి మిత్రుడ్, హిందు పత్రిక
నిర్వహించిన జి. సుబ్బాయ్య అయ్యర్ సరసన నిలబడిన పాల
సంపాదకుడు వరదరాజులు, 1916లో 'ప్రపంచ మిత్రున్'
ప్రారంభించి, ల్రిలీస్ రాజ్యాన్ని దుయుబ్బి, వెయ్యి రూపు
జరిమానా ఎదుర్కొన్న వ్యక్తి కూడా ఈయన. ల్రిలీస్ ప్రహర్తు ఒ
ఈ పత్రికను ఆవిషేశారు. 1919లో 'తమిళనాదు' పేరున
తమిళ దినవత్తికను కొంతకలం నదిపొర. 'ఆంధ్రప్రజ' పేరు

సుట్టూజన్, రాజాజీ, కె. విజయ రఘువాచార్ గార్డ్
 పుథాకాంక్షలతో తేలిరోజు ప్రతిలో అభినందన
 ప్రకటనలు రెండు పేజీలు (తొమ్మినీ, పది పేజీలు) వెలువడడం వారి
 వెలుకులహారికి చిప్పాం. జర్జిలిజంలో ప్రకటనల ప్రాధాన్యత తొలత
 గుర్తించిన వ్యక్తి వరదరాజులు నాయుడు. 1930లో పత్రికలకు
 శైతిరేకంగా బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం ఒక చట్టం తెస్తే, దీని ఖండిస్తూ
 ఉద్యమున నడివిన పాత్రికేయ పోరాటపీరుడు వరదరాజుల నాయుడు.
 డా? లీ.వెన్. నాయర్, పి. త్యాగరాయ శేట్టిగార్డ్ సౌత్ ఇండియాన్
 లిబరేషన్ అసోసియేషన్, అనిబిసింస్ పేరిమార్ ఉద్యమాలను
 వృత్తిరేకిస్తూ కా-గెస్ పక్కం చేరా వరదరాజులు. ఈ ఉద్యోగ సాధన
 కోసం జర్జిలిజంలో ప్రవేశించారు. రాజీ మంత్రివర్గంలో పఠి చేసిన
 వరదరాజులు నాయుడు 1957 జూలై 23న గతించారు. 1944
 నవంబర్ 14న ప్రభ్యాత సంపాదకులు కుందుర్తి ఈశ్వరదత్త జైపూర్లు
 నుంచి ఇంద్రాజీ పి. వరదరాజులు నాయుడికి ఉత్తరం రాశాడు. అందులో
 ధిల్లీనుంచి పుత్రిక నదుపాలనే వరదరాజులు కోరికును ప్రస్తావిస్తూ, అది
 తలకు మించిన భారం కాగలడని పోచ్చరించారు. జాతీయవాదం,
 సంఘ సంస్కరణ, కార్పుక సంక్షేమం వంటి లక్ష్ములతో చివరికంటూ
 పనిచేసిన వరదరాజులు నాయుడు ఇంట్లో అందరూ తెలుగునే
 మాట్లాడాలని గట్టిగా కోరేవారట. ఈ విషయాలను ఇష్టంగా ఆయన
 వారసులు చెప్పుకుంటారు. డా? పి. వరదరాజులు నాయుడి గురించి
 తెలుగువారికి మరిన్ని విషయాలు తెలియాలి!